

Ἀναπλιώτικος ἐπίθ. Πελοπν.

Ἐκ τοῦ τοπων. Ἀνάπλι καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ. - *ιῶτικος*.

Ὁ ἐκ Ναυπλίου προερχόμενος: Καρπούζι Ἀναπλιώτικο.

ἀναπλογυρίζω ἀμάρτ. ἀνεπλογυρίζω Α.Κρήτ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. ἀνάπλα (Ι) καὶ τοῦ ρ. γυρίζω.

Γυρίζω τὴν ἀνάπλαν πρὸς συλλογὴν τῶν εἰς αὐτὴν ἐλαιοῶν: Ἀναπλογυρίζε καλὰ νὰ μὴ δέφτουν οἱ ῥ-ἐλαῖες χάμαι.

ἀνάπλοια ἡ, Κάρε. ἀναπλόια Κάρε.

Ἐκ τοῦ ἀρχ. οὐσ. ἀνάπλους.

Ἐπάνοδος τῶν πλοίων εἰς τὸν λιμένα.

ἀναπλοῦ ἡ, Κρήτ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. ἀνάπλα (Ι).

Μορμολύκειον περιτυλιγμένον διὰ μαλλίνου χρωματιστοῦ ὑφάσματος πρὸς ἐκφοβισμόν τῶν παιδίων.

ἀνάπλωρα ἐπίρρ. Θήρ. Θράκ. (Αἰν.) Μεγίστ. Ναύστ. Σαλαμ. — Λεξ. Κομ. Βλαστ. Πρω. Δημητρ. ἀνέπλωρα Κύθν. ἀνέδλωρα Θήρ.

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. ἀνάπλωρος. Ἡ λ. καὶ παρὰ Σομ.

Ἀπὸ τῆς πρῶρας ἢ ἐκ διευθύνσεως ἀντιθέτου πρὸς τὴν πρῶραν ἔνθ' ἀν.: Ἀνάπλωρα ἔχουμε τὸν καιρὸ Ναύστ. Τὸ καράβι μᾶς ἦρθε ἀνάπλωρα αὐτόθ. Ἀνάπλωρα χτυποῦν τὰ κύματα Λεξ. Δημητρ.

ἀναπλωρίζω Ἀνδρ. Μεγίστ. Νάξ. Πάρ. κ. ἀ. — Λεξ. Κομ. Πρω. Δημητρ. ἀναπλωρίζουν Θράκ. (Αἰν.) κ. ἀ. ἀνεπλωρίζω Θήρ. Θράκ. Ἰων. (Κρήν.) Κύθν. Σῦρ. ἀνεδλωρίζω Θήρ. ἡναπλωρίζω Σύμ.

Ἐκ τῆς προθ. ἀνὰ καὶ τοῦ ρ. πλωρίζω. Ἡ λ. καὶ παρὰ Σομ.

Α) Κυριολ. **1)** Στρέφω τὴν πρῶραν τοῦ πλοίου πρὸς τὴν διεύθυνσιν τοῦ ἀνέμου ἔνθ' ἀν.: Ὁ καπετάνιος ἀνεπλώρισε τὸ καῖκι Κύθν. Ἡ σημ. καὶ παρὰ Σομ. Καὶ ἀμτβ. στρέφομαι πρὸς τὴν διεύθυνσιν τοῦ ἀνέμου, ἐπὶ πλοίου Θήρ. Μεγίστ. Νάξ. Πάρ. κ. ἀ. — Λεξ. Πρω. Δημητρ.: Ἀναπλώρισε τὸ καράβι Ἀνδρ. Ἀπὸ τὸ ρέμαν δὲν ἀναπλωρίζει τὸ καράβι Μεγίστ. **β)** Κατευθύνω τὸ πλοῖον πρὸς τι σημεῖον Σῦρ.: Ἐδεσθεῖ ν' ἀνεπλωρίστε.

2) Ἀνυψῶ τὴν πρῶραν, ἐπὶ πλοίου Ἰων. (Κρήν.): Τὸ καράβι ἀνεπλωρίζει.

Β) Μεταφ. **1)** Ἀποκτῶ περιουσίαν, ἀναλαμβάνω οἰκονομικῶς, προοδεύω Θράκ. Ἰων. (Κρήν.): Δουλεύομε μέρα νύχτα καὶ δὲ μπορούμε ν' ἀναπλωρίσωμε Κρήν. Συνών. ἀναλαβαίνω **3**, ἀναπιάνω **11**, προσκάνω, πιάνομαι (ιδ. πιάνω). **2)** Ἀναλαμβάνω σωματικὰς δυνάμεις, ἀναρρωνύω Θράκ.: Ὁ ἄρρωστος δὲ μπορεί ν' ἀνεπλώρησῃ. Συνών. ιδ. ἐν λ. ἀναπιάνω **12**.

ἀναπλώρισμα τό, Λεξ. Δημητρ. ἡναπλώρισμα Σύμ.

Ἐκ τοῦ ρ. ἀναπλωρίζω.

Ἡ στροφὴ τῆς πρῶρας τοῦ πλοίου πρὸς τὴν διεύθυνσιν τοῦ ἀνέμου.

ἀνάπλωρος ἐπίθ. πολλαχ. ἀνέπλους Σάμ. ἀνέδλους Σάμ.

Ἐκ τῆς προθ. ἀνὰ καὶ τοῦ οὐσ. πλώρη.

1) Ὡς ναυτικὸς ὄρ., ὁ ἀπὸ τῆς πρῶρας πνέων πολλαχ.: Ἀνεμος ἀνάπλωρος. **2)** Ὁ ἔχων ἀνασηκωμένην, ἀνυψωμένην τὴν πρῶραν εἴτε ἐκ κατασκευῆς εἴτε ἐκ τῆς μετατοπίσεως τοῦ ἔρματος πρὸς τὴν πρύμνην Σάμ.: Καῖκι ἀνέπλους.

ἀνάπλωτος ἐπίθ. Λεξ. Πρω. ἄπλωτος Ἀθῆν. Εὐβ.

(Κονίστρ.) Κρήτ. Νάξ. Πάρ. Πελοπν. (Αἰγ. Σουδεν. Τρίκκ.) Πόντ. (Κερασ. Τραπ.) Σῦρ. Χίος κ. ἀ. — Λεξ. Περίδ. ἄπλουτους Μακεδ. ἄπρουτε Τσακων.

Ἐκ τοῦ στερητ. ἀ- καὶ τοῦ ἐπιθ. ἄπλωτος. Τὸ ἄπλωτος ἄνευ συνθέσεως προσέλαβε σημ. στερήσεως διὰ τοῦ ἀναβιβασμοῦ τοῦ τόνου. Ἰδ. ἀ- στερητ. **2α**.

1) Ὁ μὴ ἡπλωμένος ἔνθ' ἀν.: Ἀφησες τὰ σῦκα ἀνάπλωτα καὶ θὰ σκοκληγιάσουν Λεξ. Πρω. Τὰ ροῦχα ἔμειναν ἄπλωτα, γιατί ἔβρεχε Αἰγ. Τὰ ῥω ἄπλωτα τὰ ροῦχα Ἀθῆν. Ἀπλωτα σκοπιὰ Τρίκκ. Ἀπλωτη σταφίδα αὐτόθ. **2)** Ὁ μὴ ἐστρωμένος Πόντ. (Τραπ.): Ἀπλωτον ἐν τὸ στρώμαν. Συνών. ἄστρωτος.

ἀναπνέω κοιν. ἀναπνέου βόρ. ιδιῶμ. ἀναπνάω Θράκ. (Περίστασ.) ἀναπνάου Θεσσ. (Ζαγορ.) ἀνεπνέω Κίμωλ. Α.Κρήτ. Χίος (Καρδάμ.) κ. ἀ. ἀνεπνάω Θράκ. (Μυριόφ.) ἀναπνῶ Χίος ἀναπίνου Ἰμβρ. ἀναπλέω ΑΠαπαδιαμ. Φόνισσ. **39** ἡναπνῶ Σύμ. ἡεπνέω Κίμωλ. ἡεπνῶ Κῶς Ρόδ.

Τὸ ἀρχ. ἀναπνέω. Τὸ ἀναπίνου ἐκ συμφύρ. πρὸς τὸ πίνω. Ἰδ. ΓΧατζιδ. ΜΝΕ 2,502. Τὸ ἀναπνῶ καὶ παρὰ Γερμ.

1) Εἰσπνέω καὶ ἐκπνέω διὰ τῶν πνευμόνων ἀέρα κοιν.: Ἀναπνέω μὲ δυσκολία. Ἐχω πλάκωσι 'ς τὸ στήθος καὶ δὲ μπορῶ ν' ἀναπνεύσω ἐλεύθερα. || Φρ. Ἀναπνέει ἀκόμη (ἐπὶ τοῦ πνέοντος τὰ λοιπὰ) κοιν. Ὅτι ποῦ ἡέπνεε (μόλις ἤρχισε νὰ ἀναπνέῃ, μόλις ἐγεννήθη) Κίμωλ. Ὅσο κι ἀνεπνάει (μόλις ἀναπνέει) Μυριόφ. Τρώει κ' ἐν ἡαπνῇ (ἐπὶ τοῦ λαιμάργως τρώγοντος) Σύμ. Καὶ ἐπὶ λύχνου συνεκδ. Θεσσ. (Ζαγορ.) Θράκ. (Περίστασ.): Φρ. Τὸ καντήλι - ὁ λύχνος ἀναπνάει ἀκόμη (εὐρίσκεται περὶ τὸ τέλος, τρεμωσβήνει) Περίστασ. Διὰ τὴν χρῆσιν πβ. τὸ ἀρχ. ἀναπνέω = καίω. Θεοφρ. Ἰστορ. φυτ. **5,9,6** «πυρεῖα... ἐκ κιττοῦ τάχιστα... καὶ πλείστον ἀναπνεῖ». **β)** Εἰσπνέω κοιν.: Ἀναπνέω καθαρὸν ἀέρα. Ἀναπνέω τὴ βρόμα. || Ποίημ.

Τὴν τρομασμένη κεφαλὴ ἡηλῶνει | καὶ βαρεὰ νεκρολίβανα [ἀναπνέει]

ΔΣολωμ. **131**. **γ)** Ἀναπνέω μὲ δυσκολίαν, ἔχω δύσπνοιαν Ρόδ.: Ἐνέπταν ποῦ τὴν ἡῦραμε. **2)** Ἀνακουφίζομαι κοιν.: Ἀφησέ με ν' ἀναπνεύσω λίγο κοιν. **β)** Μεταφ. ἀνακουφίζομαι οἰκονομικῶς ΑΠαπαδιαμ. ἔνθ' ἀν.: «Παρεκάλει μέσα της τὸν Χριστὸν νὰ δώσῃ λαδάκι γιὰ ν' ἀναπλέψῃ ἢ φτώχεια ἀπὸ δύο ἐτῶν τῷ ὄντι δὲν εἶχαν καρπίσει οἱ ἐλαῖες». Διὰ τὴν σημ. πβ. Ὁμ. **Ο 235** «ὥς κε... ἀναπνεύσωσι πόνοιο» καὶ Σοφοκλ. **Αἴ. 274** «ἀνέπνευσε τῆς νόσου».

ἀναπνοή ἡ, κοιν. καὶ Τσακων. ἀναπνοή βόρ. ιδιῶμ. ἀναπνοὰ Κεφαλλ. Πελοπν. (Γέρμ. Κορινθ. Λακων. Μάν.) — ΑΒαλαωρ. Ἔργα **3,195** καὶ **254** ἀναπνοὰ Θράκ. (Αἰν.) ἀναπνογὰ Ἡπ. Κεφαλλ. Λευκ. Πελοπν. (Μεσσ.) ἀπνοή ΜΦιλήντ. Γλωσσογν. **2,145** ἀπνοὰ Πελοπν. (Ἀρεόπ.) ἀπνὰ Πελοπν. (Μάν.)

Τὸ ἀρχ. οὐσ. ἀναπνοή. Ὁ τύπ. ἀναπνοὰ Δωρ. Τὸ ἀπινῶ ἐκ τοῦ *ἀπνοὰ κατ' ἀνάπτυξιν συνοδίτου φθόγγ. μεταξὺ τοῦ π καὶ ν, ὡς καὶ καπνός - καπινός κττ.

Ἡ διὰ τῶν πνευμόνων εἰσπνοὴ καὶ ἐκπνοὴ ἀέρος κοιν.: Βαστῶ - κρατῶ τὴν ἀναπνοή μου. Παίρνω ἀναπνοή. Πιάνεται ἡ ἀναπνοή μου (ἔχω δύσπνοιαν). Ἀδύνατη ἡ δυνατὴ ἀναπνοὴ κοιν. Πῆρα τὴν ἀπινῶ μου Ἀρεόπ. || Φρ. Παίρνω ἀναπνοή (λαμβάνω ἄνεσιν ἐκ τοῦ μόχθου ἢ τοῦ δρόμου, ξεκουράζομαι) κοιν. Παίρνει τὴν ἀναπνογὰ τ' ἀνθρώπου (ἐπὶ βαρείας ὁσμῆς ἢ ὑπερβολικῆς θερμότητος).

τητος) Κεφαλλ. Πῆρε τὴν ἀναπνοή του 'ς τὸ δεῖνα μέρος (κατελιημμένος ὑπὸ τρόμου ἔφυγε δρομαίως καὶ ἀνέπνευσε μόνον, ὅταν ἔφθασεν εἰς τὸ δεῖνα μέρος) Κυκλ. Ἀναπνοὴ δὲν παίρνει (ἐπὶ τοῦ φλυάρου) Πελοπν. (Δημητσίαν.) Τὰ εἶπε μὲ μὴ ἀναπνοή (ταχέως) ΔΒουτυρ. Τριανταδύο διηγ. 120. Ἔχει τὴν ἀπνὰ (ἐπὶ τοῦ ψυχορραγοῦντος) Μάν. || Αἶνιγμ.

Ἡ τρολολοῦ μ' ἔστειλε γιὰ νερό
κι ἀπαντῶ ἓνα θεριὸ | τρομερὸ καὶ φοβερό,
εἶχε πέντε κεφαλές, | τέσσερες ἀναπνοές,
χέρια πόδια εἴκοσι | καὶ νύχια ἑκατὸ
(ὁ νεκρὸς αἰρόμενος ὑπὸ τεσσάρων) Κύθηρ. || Ποίημ.
Τοῦ πιάστηκε ἡ ἀναπνοά, τοῦ ἀχνίσανε τὰ χεῖλη,
βαρὰ βαρὰ ἀνασιτέναξε κ' ἐκόπηκε ἡ φωνή του
ΑΒαλωρ. ἔνθ' ἀν. Ἡ λ. ὑπὸ τὸν τύπ. Ἀναπνοὰ καὶ ὡς
τοπων. Κορινθ.

Πβ. ἀναπνοιά.

ἀναπνοιά ἡ, Ἡπ. Θράκ. (Ἀδριανούπ. Αἶν.) Κάρπ. Κάσ. Κρήτ. Κῶς Λέσβ. Λυκ. (Λιβύσσ.) Ρόδ. Σίφν. Σύμ. Χίος κ. ἀ. — Λεξ. Κομ. Δεξ. Λάουνδ. Μπριγκ. Πρω. Δημητρ. ἀνεπνοιά Θήρ. Μύκ. Νάξ. Σίφν. Σῦρ. Τήλ. Χίος (Καρδάμ. Μεστ.) κ. ἀ. — Λεξ. Βλαστ. 388 ἀνεπνοιά Προπ. (Ἀρτάκ.) ἀνεπνοιά Προπ. (Ἀρτάκ. Πάνορμ.) ἀνεπνοιά Θράκ. ἀναπνέα Κύθηρ. ἀναπνέ Ἰκαρ. Δ.Κρήτ.

Ἐκ τοῦ ἀρχ. οὐς. ἀνάπνοια. Διὰ τὸ ἀνεπνοιά πβ. ἀπνοὰ ἐν λ. ἀναπνοή. Ὁ τύπ. ἀναπνέα κατ' ἀναλογ. τῶν εἰς -έα, ὡς καὶ κοπριά - κοπρέα, πυτία - πυτέα, πρασία - πρασέα κττ.

1) Ἀναπνοή, ὁ ἰδ., ἔνθ' ἀν.: Παίρνω ἀναπνοιά Ἡπ. Κρήτ. Σίφν. Σύμ. Πάνω τὴν ἀναπνοιά μου (σταματῶ τὴν ἀναπνοή μου) Κῶς Δὲ βορῶ νὰ πάρω τὴν ἀναπνέα μου Κύθηρ. Πιάνεται ἡ ἀναπνοιά μου Κάσ. Πῆρε τὴν ἀνεπνοιά του 'ς τὸ δεῖνα μέρος (ἰδ. συνών. φρ. ἐν λ. ἀναπνοή) Σῦρ. Ἀνασκελᾶτες ἀναπνοῖς (ἐπὶ ραθύμου καὶ ὀκνηροῦ) Σύμ. Στενεύει ἡ ἀναπνοιά μου (καταλαμβάνομαι ὑπὸ φόβου) Ἡπ. || Αἶνιγμ.

Ἦυρα ὄφιο φοβερό, | εἶχε πέντε κεφαλές,
τέσσερες ἀνεπνοῖς, | χέρια πόδια εἴκοσι,
δάχτυλα ἑκατὸ
(νεκρὸς ἐκφερόμενος ὑπὸ τεσσάρων) Ἀρτάκ. Πάνορμ. || Ἄσμ.

Τσάλοχον ἄκουσα, παιδιά, τσάλαχο γαβαλλάρι
κι ἀδρειωμένον ἀναπνοιά ποῦ σβήρει τὸ φεγάρι
Κρήτ.

Σὰ θές ν' ἀκούς πῶς τραγουδῶ, πιάσε τὴν ἀναπνοιά σου,
πιάσε καὶ τὰ ρουθούνια σου καὶ τέντωσε τ' ἀφτιά σου
Κῶς

Ὀλόκληρος εὐρίσκεσαι μέσα εἰς τὴν καρδιά μου,
θρέφεσ' ἀπὸ τὸ αἷμα μου κι ἀπὸ τὴν ἀναπνοιά μου
Κάρπ.

Μ' ἄχι καὶ νὰ 'μουν ἀναπνοιά νὰ δῶ 'ς τὰ σωθικά σου
νὰ δῶ γιὰ ποῖο μαραίνουσαι τὰ φύλλα τοῦ καρδιᾶς σου
Κρήτ. β) Ἐλάχιστον ἵχνος ἀναπνοῆς Κρήτ.: Φρ. Ἀναπνοιά δὲν ἔχει (τίποτε δὲν ἔχει). Συνών. φρ. ἀνακαπνὰ δὲν ἔχει. Περὶ τῶν τοιούτων φρ. ἰδ. ΓΧατζιδ. ΜΝΕ 1,136.

2) Κολύμβημα γινόμενον ὑπὸ τὴν ἐπιφάνειαν τῆς θαλάσσης ἀφοῦ πρῶτον ληφθῇ βαθεῖα ἀναπνοή Λυκ. (Λιβύσσ.) Μύκ. Νάξ. Ρόδ. Σίφν. Σύμ.: Ὁ δεῖνα κάνει ἀνεπνοιά Μύκ. Συνών. μακροβούτι. 3) Μικρὰ ὀπή εἰς τὴν κορυφὴν βαρελλίου περιέχοντος ὑγρόν τι πρὸς τὴν ἀντλήσιν διὰ τῆς στρόφιγγος Θράκ. Πβ. τὸ μεσν. ἀναπνοή ἐπὶ τῆς αὐτῆς χρήσεως. Γεωπον. 8,21,2 (ἐκδ. HBeckh)

«ἐπειδὴν οὖν τὸ ὀθόνιον εἰς τὸν ἀμφορέα προσεμβάλης, ἐπίβαλε τὸ γλεῦκος ὡς γεμίσει δούς μίαν ἀναπνοήν, ἵνα μὴ ὑπερζέσῃ». 4) Ὀπὴ διὰ τῆς ὁποίας ἐκρέει τὸ ὕδωρ τῆς κρήνης, ὅταν αὕτη ὑπερπληρωθῇ Λέσβ. 5) Ἡ βαλβὶς τοῦ φυσητήρος τοῦ χαλκέως ἡ σιδηρουργοῦ ὠθουμένη διὰ τοῦ ρεύματος τοῦ ἀέρος πρὸς τὰ ἔσω Κρήτ.

6) Ἡ ἄνωθεν τοῦ μετωπικοῦ ὁστοῦ γραμμὴ τῆς προσαρμογῆς τῶν ὁστέων τοῦ κρανίου Λυκ. (Λιβύσσ.)

7) Ἀναπαραγωγὴ, γενεά, ἐπὶ ζώων Σῦρ.: Αὐτὰ εἶναι νέα ἀνεπνοιά.

*ἀναπογλείφω, ἀναπογλείφω Στερελλ. (Φθιῶτ.)

Ἐκ τῆς προθ. ἀνὰ καὶ τοῦ ρ. ἀπογλείφω.

Λεῖχω τι: Μαύρη γιλαδίτσα γέν' οἱ... τοὺς εἶδαν τ' ἄλλα τὰ γιλάδια κι τοὺς βάσκαναν... δέξ' οὐ Χριστὸς... κι τοὺς σταύρουν μὴ τοὺς ραβδί τ' κι σ' κώθ' κι ἡ μάγνα τ' κι τ' ἀναπόγλειψι κι τοὺς μουςκαράξ' σ' κώθ' κι κι βύζαξι (ἐξ ἐπὶ φθ.)

ἀνάποδα ἐπίρρ. κοιν. καὶ Πόντ. (Κερασ.) Τσακων. ἀνάπουδα βόρ. ἰδιώμ. ἀνάποδα Ἀπουλ. ἀνάποτα Ἀπουλ. Ἡπ. (Δρόβιαν.) Καλαβρ. (Μπόβ.) ἀνάποα Κάρπ. ἀνάπουα Κάρπ. τανάποδα Εὐβ. (Κονίστρ.) Πελοπν. (Τριφυλ.) ἀνάπουδας Ἡπ.

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. ἀνάποδος. Ἡ λ. καὶ παρὰ Πορτ. Διὰ τὸν ἑναρθρον τύπ. τανάποδα, καθὼς καὶ τανάσκελα, ταπίστομα, ταποταχὺ, ταποτώρη κτ., ἰδ. Γ' Ἀναγνωστόπ. ἐν Ἀθηνῶν 34 (1922) 211.

1) Μὲ τοὺς πόδας πρὸς τὰ ἄνω καὶ τὴν κεφαλὴν πρὸς τὰ κάτω ἢ μὲ τὴν βάσιν καὶ τὴν κορυφὴν ἀντεστραμμένης κοιν.: Βασίω τὴν ἐφημερίδα - τὸ βιβλίον ἀνάποδα. Ἐπесе τὸ τραπέζι ἀνάποδα. Βάζω ἀνάποδα τὸ καζάνι - τὸ ποτήρι - τὴ σκάφη κττ. κοιν. Τὸν ἱκριμάσανι ἀνάπουδα Σάμ. Ἡ γρία ἀρχίνησε νὰ κρησαρίζη κάτω ἀπὸ τὸ δέντρο μὲ τὴν κρησάρα ἀνάποδα (ἐκ παραμυθ.) Ζάκ. Τὸν ἔσφαξαν κι τοὺς κιφάλ' τὸ 'βαλαν ἀνάπουδας (ἐκ παραμυθ.) Ἡπ. || Φρ. Τὸ παίρνω ἀνάποδα (τὸ παρεξηγῶ) Ἡπ. κ. ἀ. Ἡ σημ. καὶ παρὰ Πορτ. Συνών. *ἀνακούκουλλα 1, ἀνακούρουδα 3, ἀνάστροφα, κατακέφαλα. 2)

Πρὸς τὰ ὀπίσω, ὀπισθοβατικῶς, ἐπὶ βαδίσματος Ἀθῆν. Ἀπουλ. Καλαβρ. (Μπόβ.) Πελοπν. (Ἀρκαδ. Λάστ.) κ. ἀ.: Περπατῶ ἀνάποδα Ἀθῆν. Λάστ. Πρωτῶ ἀνάποδα Ἀπουλ. β) Λοξῶς Λεξ. Πρω.: Γιὰτί περπατεῖς ἀνάποδα σὰν τὸν κάβουρα; 3) Κατ' ἀντίστροφον διεύθυνσιν ἢ φορὰν κοιν. καὶ Τσακων.: Ὁ μύλος - ἡ ρόδα γυρίζει ἀνάποδα. Τὸ παιδί ἔρχεται ἀνάποδα (κατὰ τὸν τοκετὸν προβάλλουν ἐκ τῆς μήτρας τὰ πόδια καὶ οὐχὶ ἡ κεφαλὴ) κοιν. Σαρῶνω ἀνάποδα (ἀπὸ τῆς θύρας πρὸς τὴν ἐστίαν) Θράκ. (Ἀλμ. Μάλγαρ.) Γεννημένος ἀνάποδα (μὲ τοὺς πόδας πρὸς τὰ ἐμπρὸς καὶ ὄχι μὲ τὴν κεφαλὴν ὡς εἶναι φυσικόν) Λακων. || Φρ. Γεννήθηκε ἀνάποδα (ἐπὶ τοῦ κακοῦ καὶ διεστραμμένου) Κυκλ. Τοῦ 'βγαλε τὴν ψυχὴ ἀνάποδα (οὐχὶ ἐκ τοῦ στόματος, ἀλλ' ἐκ τῶν κάτω, ἥτοι τὸν ἐβασάνισε πολὺ). Μοῦ βγήκε ἡ ψυχὴ - ἡ πίστι ἀνάποδα (ἐβασανίστην, ἐταλαιπωρήτην) κοιν. Εἶναι γεννημένος ἀνάποδα (ἐπὶ τοῦ δυστρόπου) Σῦρ. (Ερμούπ.) κ. ἀ. Τὰ λέει ἀνάποδα (οὐχὶ κατὰ τὴν ὀρθὴν σειρὰν, ἀλλ' ἀντίστροφα, ἀνακατωμένα, ἢ γριφωδῶς, ἐν γένει οὐχὶ ὀρθῶς) Ἀθῆν. κ. ἀ. Κάνω τὸ σταυρό μου ἀνάποδα! (ἐπὶ παραδόξου ἀκούσματος) Ερμούπ. κ. ἀ. Θὰν τὰ πάρη τανάποδα (δὲν θὰ τὰ πάρη ποτὲ) Αὐλωνάρ. Κονίστρ. 4) Ἀντιθέτως, τάνάπαλιν Ἡπ.: Παροιμ. Ἀποὺ ρόδου βγαῖν' ἀγκάθ' κι ἀνάπουδα πάλ'. β) Ἀπεναντίας, τὸναντίον, ὄχι! ἐπὶ ἐντόνου ἀρνήσεως (ἢ σημ. ὠρμήθη ἐκ τῆς ἀνωτέρω φρ. θὰν τὰ πάρη ἀνάποδα = ποτὲ) Ἀνδρ. Εὐβ. (Αὐλωνάρ. Κονίστρ.) Ἡπ. Θράκ. (Σουφλ.)

